

PAMÁTKY PRAHY 8

*Hudební
divadlo
Karlín*

Hudební divadlo Karlín

Karlínské divadlo dal postavit pražský podnikatel Eduard Tichý, který se na svých cestách po západní Evropě inspiroval oblíbeným typem varietního divadla. Budovu navrhl architekt Otto Ehlen s fasádou v novorenesančním stylu. Uvnitř byla před jevištěm manéž a v hledišti stolové zařízení pro dva tisíce konzumujících diváků.

Provoz divadla byl zahájen 27. srpna 1881, kdy zde vystoupil belgický cirkus Eduarda Wulffa. Majitel Théâtre Variété, jak se karlínské divadlo tehdy nazývalo, záhy zbohatl na své zábavní činnosti a mohl provádět další stavební úpravy, které směřovaly k divadelnějšímu poslání. Nejdříve zrušil manéž a rozšířil jeviště. Již v osmdesátých letech se zde začala objevovat i opereta, ale stále převažoval varietní program. Zásadní přestavbu interiéru realizovali Tichého synové až v roce 1897, kdy architekt Bedřich Ohmann bohatě vyzdobil hlediště. V té době také byla dodána z Vídně historická opona, která divadlo zdobí dodnes. Tichého rodina vlastnila karlínskou budovu 39 let, ale během II. světové války se dostala do dluhů a budovu prodala několika vlastníkům.

V první polovině 20. století mělo divadlo stále na svém štítu napsáno Variété a skutečně tomuto programu dostalo. Budova byla ale také pronajímána pro zájezdy divadel, například slovenského Národního divadla za ředitelování a dirigování Oskara Nedbala, nebo pro revue, které zde nejčastěji provozoval Karel Hašler. Ve třicátých letech sem začala pronikat opereta a stolové zařízení bylo nahrazeno divadelními sedadly. V roce 1939 začala významná epocha Prozatímního divadla, kdy se do Karlína přestěhovala činohra (ale i částečně opera a balet) ze Stavovského divadla, které bylo zabráno Němci. Při této příležitosti byla provedena rekonstrukce interiéru a byla pořízena ozvučná deska nad jevištěm, která sloužila až do začátku devadesátých let. Krátkou dobu zde hrála v roce 1944 také vinohradská činohra pod hlavičkou Městských divadel pražských.

Po roce 1945 se stala budova majetkem družstevním, posléze státním a od roku 1961 městským. Začalo se zde provozovat repertoárové hudební divadlo – operety, hry se zpěvy, balety, později muzikály. Vznikl stálý soubor, dílny a administrativa. Postupně se měnil název divadla od Operety v Karlíně až po Hudební divadlo v Karlíně, který nese od roku 1961.

Poválečná historie karlínského divadla je velice pestrá. Vzniklo stálé hudební divadlo, ve kterém rovněž hostovaly zahraniční soubory, například francouzské divadlo Jeana Vilara se slavným Gérardem Philipem, nebo americká jazzová opera Porgy a Bess. Koncem padesátých a v průběhu šedesátých let sem pronikl světový muzikál (Hello Dolly!, My Fair Lady), koncem sedmdesátých let se obnovují hry V+W (Golem, Balada z hadrů). Premiéru zde mělo i několik původních titulů – např. Ondráčkovi Gentlemani, Brabcovy Zvonokosy, swingové muzikály Zasněžená romance a Sny z Nového Yorku. Vedle symfonického orchestru zde účinkoval pravidelně

od začátku šedesátých let Orchestr Karla Vlacha. Na karlínském jevišti zazářily hvězdy hudebního divadla od Oldřicha Nového, Nelly Gaierové, Járy Pospíšila, po Ladku Kozderkovou, Věru Macků, Karla Fialu a další.

Od r. 1963 sem administrativně patřilo i Hudební divadlo v Nuslích – Fidlovačka (do svého zániku 1978) a od roku 1981 divadlo Semafor (do roku 1990, potom se sem přistěhoval Semafor i fyzicky – do suterénu v roce 1995 a hrál zde do povodní 2002). Budova se několikrát rekonstruovala, přestavovala a rozšiřovala i do hloubky. Přesto byla v devadesátých letech před celkovou rekonstrukcí, zvláště pokud se týká jeviště, které již nevyhovovalo moderním požadavkům velkých muzikálů (například pod jeho podlahou se nacházely ještě zbytky klecí na zvířata z období cirkusů). Budovu vážně poškodila vltavská povodeň v srpnu 2002 a divadlo se muselo na tři sezóny přestěhovat do náhradních prostor v Kongresovém Centru Praha na Vyšehradě.

Od roku 2003 je ředitelem divadla Egon Kulhánek, producent nejúspěšnějšího českého muzikálu Dracula, který zhlédlo přes 1 250 000 diváků. Uměleckým ředitelem je Pavel Polák, první český Mario z legendárních Les Misérables, a technickým náměstkem Jiří Blažek. Dramaturgem je Adam Novák – překladatel a textař, bývalý muzikálový producent.

Nové premiéry: klasický muzikál West Side Story, Podskalského a Svobodova Noc na Karlštejně, broadwayský muzikál Jekyll & Hyde, jehož českou premiéru navštívili jeho autoři Frank Wildhorn a Leslie Bricusse. Byla znovuobnovena inscenace Straussova Netopýra v české verzi.

Dne 12. října 2006 bylo za účasti primátora Pavla Béma rekonstruované divadlo slavnostně otevřeno nejúspěšnějším titulem v historii Broadwaye – muzikálem Producenti. Na jaře 2007 následovala premiéra kultovního českého muzikálu Limonádový Joe (ve kterém hraje legendární Karel Fiala roli tatíčka Kolaloka) a v září 2007 se do Hudebního divadla Karlín vrátila opereta Čardášová princezna, spolu s legendami české operety Pavlou Břínkovou a Janem Ježkem.

Karlín Music Theatre

The Karlín theatre was built by Eduard Tichý, a Prague entrepreneur, who was inspired by a popular type of vaudeville theatre during its journeys around Western Europe. The building, with a neo-Renaissance frontage was designed by the architect Otto Ehlen. Inside, there was a ring in front of the stage and the auditorium was equipped with tables for two thousand consuming spectators.

The theatre started operation with a performance by the circus belonging to Belgian owner Eduard Wulff on 27 August 1881. The owner of the Théâtre Variété, as the name of the Karlín theatre was then, soon made a fortune from his entertainment activity and was able to carry out additional adaptations aiming at more theatrical functions. First, he liquidated the ring and enlarged the stage. As early as the eighteen-eighties musical comedies started to appear on the stage but variety programmes still prevailed. A fundamental adaptation of the interior was carried out by Tichý's sons only in 1897, when the auditorium was richly decorated by the architect Bedřich Ohmann. At that time a historical curtain was supplied from Vienna that decorates the theatre even now. The Tichýs owned the Karlín building for 39 years but they fell into debt during the Second World War and sold the building to several parties.

In the first half of the 20th century, the theatre front still bore a sign reading "Variété" and indeed honoured this word. The building also used to be rented to tours of other theatres, e.g. the Slovak National Theatre, under the management of the conductor Oskar Nedbal, or for musical shows, most often produced by Karel Hašler. Musical comedies gradually found their way to the stage and the table arrangement was replaced with theatre seats in the thirties. A noted period started in 1939, when the Prozatímní Theatre dramatic ensemble (and partly also the opera and the ballet) moved to Karlín from the Stavovské Theatre as this building had been confiscated by the Germans. At that occasion, the interior was renovated and a sound panel, which

was in use up to the beginning of the nineties, was installed above the stage. The Vinohrady Theatre troupe played here under the name of Městská divadla pražská for a short time in 1944.

After 1945 the building became a cooperative and later, state property; since 1961 it has been owned by the municipality. Operettas, dramas with songs, ballets and later musicals started to be produced here. A permanent ensemble, workshops and administrative department were established. The theatre successively changed its name from the Opereta v Karlíně to the Hudební divadlo Karlín, borne by the theatre since 1961.

The post-war history of the Karlín theatre is quite colourful. The permanent music theatre thus established also hosted foreign ensembles, e.g. the French theatre of Jean Vilar with the famous Gérard Philipe or the American musical *Porgy and Bess*. World-famous musicals (*Hello, Dolly!*, *My Fair Lady*) found their way to its stage at the end of the fifties and during the sixties, the end of the seventies saw the return of plays by Voskovec and Werich (*The Golem*, *Balada z hadrů* [Ballad of Rags]). Several original titles premiered here, too – e.g. *Gentleman* (*Gentlemen*) by B. Ondráček; *Zvonokosy* (*Clochmerle*) by J. Brabec; the swing musicals *Zasněžená romance* (according to the *Sun Valley Serenade*) and *Sny z Nového Yorku* (*Dreams of New York*) by G. Oplustil. From the beginning of the sixties, in addition to the symphony orchestra the theatre regularly presented the Karel Vlach Orchestra. The Karlín stage witnessed the glittering careers of music theatre stars such as Oldřich Nový, Nelly Gaierová, Jára Pospíšil, Ladka Kozderková, Věra Macků, Karel Fiala and many others.

The Karlín Theatre administratively included the Music Theatre in Nusle – Fidlovačka (from 1963 until it ended in 1978) and the Semafor Theatre (from 1981 to 1990; later, in 1995, the Semafor even moved to the Karlín Theatre physically – to the basement – it played here until the flood in 2002). Several times the building was restructured, renovated and expanded even to its depths. Even so, in the nineties it was faced with total renovation, especially regarding the stage, which was unable to meet the modern requirements

of spectacular musicals (for example, underneath the floor there were still the remnants of animal cages from the circus times). The building was seriously damaged by the 2002 Vltava flood and the theatre had to move to substitute premises in the Convention Centre at Vyšehrad for a period of three seasons.

Since 2003 the theatre has been managed by Egon Kulhánek, producer of the most successful Czech musical, *Dracula*, which was attended by more than 1,250,000 people. Other members of management are: Pavel Polák, Art Director and the first Czech Mario from the legendary *Les Misérables*, and Jiří Blažek, Deputy Director of Operations. Adam Novák, a translator, lyricist and former producer of musicals, is the literary manager.

Recent premieres: the vintage musical *West Side Story*, *Noc na Karlštejně* (Night at Karlštejn) by Svoboda and Podskalský and the Broadway musical *Jekyll & Hyde*, the premiere of which was attended by the authors, Frank Wildhorn and Leslie Brice. The Czech version of Johann Strauss's *Die Fledermaus* returned to the stage.

The renovated theatre building was ceremonially opened with the most successful title in the history of Broadway – *The Producers* – in the presence of Lord Mayor Pavel Bém on 12 Oct. 2006. It was followed by the premiere of the Czech cult musical *Limonádový Joe* (Lemonade Joe) with the legendary Karel Fiala as Papa Kolaloka, in the spring of 2007; *Čardášová princezna* (The Gipsy Princess) by Emmerich Kálmán with Czech operetta legends Pavla Břínková and Jan Ježek returned to the Karlín Music Theatre in September 2007.

VYDAL ÚŘAD MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 8
ODBOR KULTURY

www.praha8.cz

ROK 2008